

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2013-27

27 januari 2014

Partijen hadden een verschillend beeld van de situatie en van de verwachtingen. School had na uitkomst van de testresultaten helder moeten aangeven wat van die zijde al dan niet kon worden verwacht qua begeleiding en welke tussendoelen bereikt dienden te worden om een overstap naar MAVO bereikbaar te maken. Geen sprake van sturing dan wel een wat meer gestructureerde aanpak. Niet duidelijk welke leemtes nog moesten worden ingevuld. De school had duidelijker naar klager en leerlinge moeten communiceren. Beslissing en argumenten waren onvoorzien. Bezwaren tegen gevoerde procedure en wijze waarop school die heeft afgehandeld, terecht. Echter geen gegrondverklaring. De aangeklaagde kan persoonlijk geen verwijt gemaakt worden omdat hij pas betrokken raakte nadat klager zich tot bevoegd gezag van school had gewend. Dat conrector onderwijs door collega's niet is geïnformeerd over afspraken is onjuist. Nog kijken naar nieuwe doorstroommogelijkheid in huidige schooljaar.

**OORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 13-27**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 24 augustus 2013 via de e-mail en op 24 september 2013 via de post een klacht ontvangen van de heer A. (hierna te noemen: klager), vader van B. (15 jaar, hierna te noemen: leerlinge). De klacht, geregistreerd onder nummer 13-27, is gericht tegen de heer C., conrector onderwijs van de School D. te Zutphen (hierna te noemen: respectievelijk de aangeklaagde en de school).

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mr. J.H.A. Teulings, lid en mr. W.G.G.M. van Holsteijn, lid.

De commissie heeft als hiervoor vermeld op 24 augustus 2013 de klacht ontvangen. De ondertekende versie van de klacht heeft de commissie op 24 september 2013 ontvangen, vergezeld van een zestal bijlagen waaronder het door klager ondertekende vragenformulier.

Aangeklaagde is in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. Op 11 oktober 2013 heeft de commissie een verweerschrift ontvangen eveneens vergezeld van een groot aantal bijlagen.

Klager en aangeklaagde zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 30 oktober 2013 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klager was daarbij aanwezig, vergezeld van de leerlinge. De aangeklaagde was eveneens aanwezig.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De dochter van de klager is leerlinge van de school. De klacht wordt daarom **ontvankelijk** verklaard.

Korte inhoud van de klacht

- 1. Er is sprake van een afwijzing van het verzoek tot overgang naar de MAVO op verkeerde gronden en daardoor is de afwijzing onterecht;**
- 2. Er is sprake van een onzorgvuldige besluitvormingsprocedure rond de overgang naar de MAVO.**

Ad 1. De besluitvorming is tot stand gekomen op grond van subjectieve indrukken die bovendien grotendeels niet relevant zijn voor de overstap naar de MAVO. De leerlinge voldoet gelet op de (nieuwe) criteria daarvoor nagenoeg aan de eisen voor een dergelijke overstap. In de overstapcriteria is formeel geen rol vastgelegd voor de docenten of de docentenvergadering.

De leerlinge is onvoldoende ondersteund in de lessen. De leerlinge is onvoldoende gezien en herkend in haar eigenheid. De leerlinge sluit niet aan bij de leerlingen in haar klas.

De visie van de school op de sociale positie van de leerlinge en de rol die de klas voor haar speelt, staat diametraal tegenover de beleving en ervaring van de leerlinge zelf. Het sociale aspect is overigens geen selectie criterium voor de beoogde overstap en kan daarom geen argument zijn om die overstap te weigeren.

De feitelijke leerresultaten in de vorm van cijfers voor schriftelijke toetsen zijn niet meegewogen in de besluitvorming. Er zijn geen concrete schoolresultaten geproduceerd waarop een negatief besluit van de school gebaseerd kan zijn.

De school erkent dat de test die is gebruikt om mede te bepalen of een overgang naar de MAVO mogelijk was niet bedoeld en geschikt is voor niveaubepaling. De deskundigheid van de school inzake toepassing van de testmethodiek en interpretatie van de testuitkomsten blijkt zeer beperkt. Desondanks grijpt de school de uitkomsten aan om een niveau te bepalen; de school is daarmee inconsequent in haar argumentatie en beleid.

Ad 2. De besluitvorming over een eventuele overgang naar de MAVO-afdeling zou volgens afspraak gezamenlijk plaatsvinden in een gesprek met de mentor en specialist bijzondere leerbehoeften op grond van de resultaten en voortgang in het 8^e schooljaar en op grond van een niveautoets. Deze afspraken zijn afgestemd met de toenmalige afdelingsleider van D. en door deze bevestigd. De besluitvorming lijkt aldus aanvankelijk buiten de docentenvergadering te zijn gehouden. Daarna is in afwijking van deze afspraken formeel

toch de docentenvergadering inclusief de aangeklaagde c.q. de schoolleiding direct betrokken in de besluitvorming. Het besluit van de docentenvergadering c.q. de schoolleiding is als voldongen feit gepresenteerd. Een inhoudelijk gesprek bleek niet mogelijk. Van een feitelijke dan wel deugdelijke onderbouwing van het besluit de overgang naar de MAVO te weigeren is geen sprake. Niet is ingegaan op de argumentatie van de klager. Er was geen sprake van een dialoog, laat staan van een opening voor een heroverweging van het besluit.

Er is geen gesprek geweest over een mogelijk passende profielkeuze voor de MAVO waarbinnen de leerlinge een goede kans zou maken.

Verweer

Ad 1. De docenten hebben de leerlinge wel degelijk ondersteund. Zij is apart begeleid en heeft leerstof aangereikt gekregen waarmee zij tot extra prestaties is uitgedaagd. De leerresultaten leverden afgezet tegen de eisen voor MAVO een negatief oordeel op wat betreft de gewenste overstap. De leerresultaten worden gevolgd door middel van drie rapporten per jaar. Het gaat hierbij overwegend om geschreven teksten met feedback op de leerresultaten. De individuele docenten houden de cijfers bij in hun agenda. Het is de bedoeling dat die vervolgens digitaal beschikbaar komen in het leerlingvolgsysteem Magister. Omdat dit nog onvoldoende gebeurt, was aangeklaagde niet in staat klager alle exacte resultaten voor te leggen.

De sociale component wordt op school als belangrijk gezien en wordt meegewogen bij een beslissing als hier aan de orde is. Dit valt onder andere terug te lezen in de schoolgids. De cognitieve ontwikkeling van de leerlinge wordt daardoor niet minder belangrijk. De leerlinge heeft in een gesprek met aangeklaagde en haar mentor het beeld neergezet van een jongedame die al zoekend haar weg vindt in het sociale en het leerproces in de klas.

Ad 1 en 2. Met klager zijn duidelijke afspraken gemaakt rond de beoordeling of de leerlinge een overstap zou kunnen maken naar de MAVO. Onderdeel daarvan was een capaciteitentest. Volgens de uitkomst van de capaciteitentest ligt het behalen van een MAVO diploma niet in de lijn der verwachtingen. Na de door de klager verzochte raadpleging van de

docentenvergadering heeft ook het team aangegeven een overstap niet verstandig te vinden. De docenten hebben zich daarbij gebaseerd op hun eigen (subjectieve) waarneming, ervaring in het onderwijs en de beoordelingen die de leerlinge heeft gekregen op het niveau van D. De docentenvergadering heeft in tweede instantie rekening gehouden met de in de loop van het schooljaar nieuw vastgestelde overgangsnormen naar 3 MAVO. Dat leidde niet tot een andere conclusie.

De besluitvorming is zo zorgvuldig mogelijk gelopen.

De begeleiding van de klager en de leerlinge in het proces is meer dan normaal te doen gebruikelijk geweest.

Gedurende de gesprekken is de school bij de klager op onbegrip gestuit en onwelwillendheid om te accepteren dat voor de leerlinge een andere route dan de reguliere MAVO misschien ook een optie zou zijn. De klager brengt in de omschrijving van de klacht een ander beeld naar voren dan uit de mailwisseling blijkt. Doorstromen naar het MBO op niveau 4 blijft nog steeds een realistische optie.

Oordeel

De commissie constateert dat de klager in wezen klaagt over het feit dat het de leerlinge door de school niet mogelijk is gemaakt dat zij doorstroomt naar de MAVO. Aan het einde van het schooljaar 2012-2013 heeft de docentenvergadering aangegeven het niet verstandig te vinden de leerlinge naar de MAVO te laten overgaan. De commissie past terughoudendheid als het gaat om de vraag of die beslissing op onderwijsinhoudelijk juiste gronden is genomen. Zij kan zich wel een oordeel vormen over het besluitvormingsproces.

De commissie stelt ten aanzien daarvan vast dat de aan het begin van het schooljaar 2012-2013 door twee docenten van de school (de klasmentor en de specialiste bijzondere leerbehoefte) met klager gemaakte afspraak volgens aangeklaagde niet gemaakt had mogen worden. Desalniettemin is die afspraak gemaakt. Vervolgens is door de school en door aangeklaagde volgens die afspraak gehandeld. Tegelijkertijd werkte de school aan nieuw beleid voor de overgang van D. naar de MAVO-afdeling. Naar de indruk van de commissie heeft dat verwarrend gewerkt en er in elk geval toe geleid dat ieder van partijen een ander beeld had van de situatie en van de verwachtingen ten aanzien van een eventuele doorstroom naar de MAVO. Dit laatste is ter hoorzitting bevestigd zowel door aangeklaagde als door de

leerlinge zelf. In elk geval had begin november 2012 de school na uitkomst van de testresultaten helder moeten aangeven wat van die zijde al dan niet kon worden verwacht qua begeleiding en welke tussendoelen bereikt dienden te worden om een overstap naar de MAVO bereikbaar te maken.

Het had ook voor de hand gelegen afspraken te maken over één of meer tussentijdse evaluaties. Er was echter geen sprake van sturing dan wel een wat meer gestructureerde aanpak. De school heeft, ook toen klager daar uitdrukkelijk naar informeerde, geen antwoord gegeven op de vraag welke leemtes nog moesten worden ingevuld om doorstroom haalbaar te maken. Daarbij verwijst de school naar het feit dat lesstof op de D. ontwikkelingsstof is en dat dit de individuele docent veel vrijheid geeft. Boeken worden als een niet prettig keurslijf ervaren. Wat hiervan ook zij, de commissie is van mening dat de school duidelijker naar de klager en de leerlinge had moeten communiceren, niet alleen per e-mail maar ook in een rechtstreeks gesprek. Nu heeft een gesprek pas plaatsgevonden nadat klager bij het bestuur van de school bezwaar had gemaakt.

Aan het einde van het schooljaar kwam, voor klager onverwacht en onvoorzien, de docentenvergadering als beslissende instantie naar voren. Bovendien werden daar argumenten gehanteerd, die alhoewel niet per definitie onjuist, voor klager evenzeer onvoorzien waren.

Gelet op het vorenstaande zijn de bezwaren die klager tegen de gevoerde procedure en de wijze waarop de school die heeft afgehandeld, terecht. Een en ander kan echter niet leiden tot gegrondverklaring van de klacht. De reden hiervoor is gelegen in de omstandigheid dat de aangeklaagde persoonlijk geen verwijt gemaakt kan worden omdat hij pas betrokken raakte nadat klager zich tot het bevoegd gezag van de school had gewend. Op dat moment was het te laat om maatregelen te treffen en (te trachten) de kwestie alsnog in goede banen te leiden. Dit doet overigens er niet aan af dat de commissie het onjuist vindt dat de klasmentor en de specialiste bijzondere leerbehoefte afspraken maken als de onderhavige met een leerlinge en haar ouders zonder dat de conrector onderwijs wordt geïnformeerd en in de loop van het schooljaar op de hoogte gehouden van de voortgang.

De commissie tenslotte merkt nog op dat tijdens de hoorzitting ter sprake is gekomen dat gedurende het huidige, negende schooljaar, een nieuwe doorstroommogelijkheid bestaat. De commissie kan zich voorstellen dat de school samen met de klager en de leerlinge aan de hand van het intussen in het vorige schooljaar vastgestelde beleid beziet welke mogelijkheden voor doorstroom er dit jaar zijn en bepaalt wat in dat kader van respectievelijk de school en de leerlinge wordt verwacht. Aan de hand van de ontwikkelingen ware op gezette tijden te bepalen of de leerlinge gedurende het negende schooljaar dan wel aan het einde van het schooljaar 2013-2014 alsnog zou kunnen doorstromen. De commissie pleit hiervoor omdat de weg naar de door de leerlinge gewenste opleiding op MBO-4 niveau via de MAVO twee jaar korter is dan via D.

Den Haag, 27 januari 2014

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris